

Dorp aan het Water

participatielogboek

Inleiding

Dit logboek geeft een overzicht van de momenten waarop inwoners en betrokken partijen uit 's-Gravendeel hebben meegedacht over de ambities en het plan voor Dorp aan het Water. In tekst en beeld wordt weergegeven hoe en waar informatie is opgehaald, welke thema's aan bod kwamen en welke conclusies hieruit konden worden getrokken. Het logboek vormt daarmee een verslag van het participatieproces én een naslagwerk voor de verdere planuitwerking.

De ambitie: weer een Dorp aan het Water

Ontwikkelaar BAUh en de gemeente Hoeksche Waard hebben samen een ambitie opgesteld voor de herontwikkeling van dit gebied:

's-Gravendeel wordt weer een dorp aan het water

Ooit was 's-Gravendeels oude haven een van de belangrijkste van Zuid-Holland. Het leven speelde zich af rondom de pont, de haven en Bevershoek. Vandaag de dag is die historische band met de rivier nauwelijks meer zichtbaar; alleen enkele straatnamen herinneren aan dat verleden.

De voormalige handelsfunctie van de haven zal niet terugkeren. Maar we kunnen wel het historische karakter versterken door het dorp weer te verbinden met de rivier! Zo kunnen inwoners en bezoekers vanuit het centrum op een prettige manier naar het water wandelen. En kunnen ze genieten van het uitzicht op de Dordtsche Kil. Wellicht onder het genot van een ijsje of een hapje. Zo wordt de rivier weer toegankelijk en beleefbaar.

Kansen voor het dorp

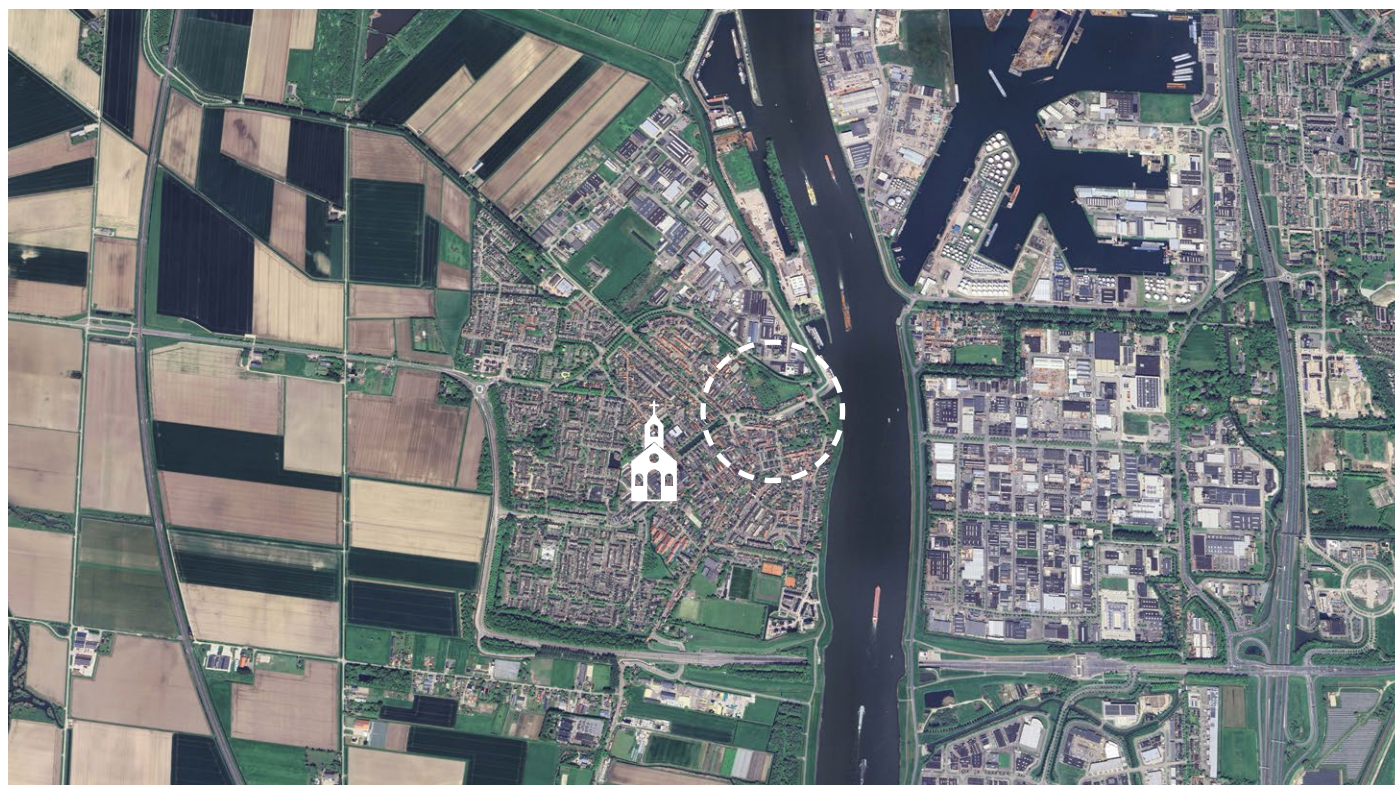
De verbinding met het water biedt kansen om in te spelen op de lokale woningvraag, de kwaliteit van de buitenruimte te verbeteren en het gebied groener en aantrekkelijker te maken. Ook is er aandacht voor goede wandel- en fietsverbindingen, zodat bewoners en bezoekers fijn kunnen bewegen en recreëren.

Deelgebieden

Het plangebied is opgedeeld in verschillende deelgebieden, elk met een eigen karakter. In de loop van het proces zijn deze deelgebieden verder uitgewerkt en deels opnieuw ingedeeld. De Peerengaard wordt als eerste ontwikkeld en vormt daarmee de start van de realisatie.

In dit logboek wordt deze ontwikkeling stap voor stap toegelicht. De oorspronkelijke indeling van de deelgebieden was als volgt:

1. **Het Havenhoofd**
2. **De Havenstraat**
3. **De Peerengaard**

Het plan maken we samen met 's-Gravendeel

Gedurende het proces is op verschillende momenten gesproken met inwoners, ondernemers en organisaties over de plannen voor Dorp aan het Water. De gesprekken vonden plaats in 3 stappen, die samen de basis vormden voor de verdere planuitwerking:

1. Ambities ophalen en aanscherpen

In de eerste ronde is met bewoners gesproken over wensen, zorgen, verhalen én mogelijke initiatieven en ideeën voor het gebied. De opgehaalde inbreng is gebruikt om de ambities aan te scherpen en aan te vullen. Deze gesprekken vonden plaats in februari 2024.

2. Reacties op voorlopig schetsplan

De aangescherpte ambities zijn vervolgens uitgewerkt in een voorlopig schetsplan. Dit plan is in de tweede participatieronde in maart 2025 gepresenteerd aan het dorp. Tijdens deze bijeenkomst konden deelnemers hun reacties, suggesties en aanvullende ideeën delen. De inbreng is gebruikt om het plan verder te verbeteren en te concretiseren.

3. Terugkoppeling schetsplan

In oktober 2025 is het uitgewerkte plan voor de Peerenggaard gepresenteerd. Inwoners, ondernemers en organisaties zijn geïnformeerd over de stand van zaken en de vervolgstappen. Ook is met het dorp in gesprek gegaan over het schetsplan van de andere twee deelgebieden.

Van logboek naar dorpsadvies

De conclusies uit dit logboek vormen de basis voor het dorpsadvies. Hierin wordt samengebracht welke inbreng vanuit het dorp is meegenomen in de plannen en op welke manier deze heeft bijgedragen aan de verdere uitwerking. Als bepaalde inbreng niet kon worden meegenomen, wordt toegelicht waarom.

Inloopbijeenkomst

Uitgenodigd

alle inwoners van 's-Gravendeel

Waar?

Ons Centrum in 's-Gravendeel

Aanwezigen

circa 150 mensen

Een goede aftrap van de participatie

Op 7 februari 2024 vond de aftrap van de eerste participatiebijeenkomst in Ons Centrum in 's-Gravendeel plaats. Tijdens de inloopavond konden aanwezigen informatie krijgen over het aankomende proces voor de planontwikkeling. Ook presenteerden BAUH en de gemeente hun ambities voor de plek onder de noemer Dorp aan het Water. Het projectteam was aanwezig om toelichting te geven en het gesprek aan te gaan. De aanwezigen konden hun ideeën en aandachtspunten kwijt op panelen en bij leden van het projectteam.

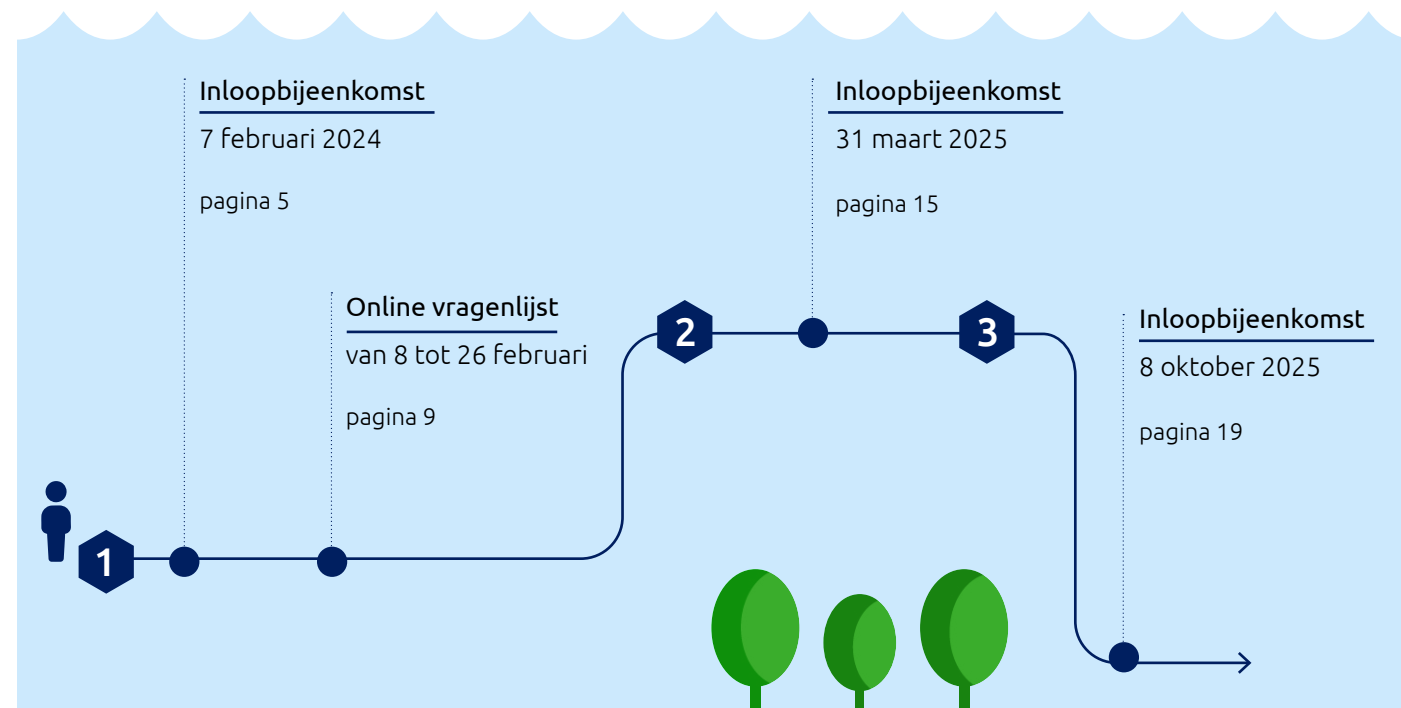

De opkomst voor de bijeenkomst was hoog. Inwoners van 's-Gravendeel waren uitgenodigd via een huis-aan-huisbrief. Ook was er een aankondiging gedaan in een nieuwsbericht op de gemeentelijke website. Voorafgaand aan de bijeenkomst hadden ongeveer 100 mensen zich aangemeld. Uiteindelijk zijn er rond de 150 mensen naar de bijeenkomst gekomen.

Wat hoorden we tijdens de inloopbijeenkomst?

De sfeer bij de bijeenkomst was gemoedelijk. Er klonken veel positieve geluiden van aanwezigen. Ze zijn verheugd dat er weer iets gaat gebeuren in het dorp. Wat meer reuring is welkom! Het is daarbij wel belangrijk dat het dorpse karakter van 's-Gravendeel behouden wordt. Hier hechten inwoners veel waarde aan. Er werden ook zorgen geuit tijdens de bijeenkomst, vooral vanuit omwonenden van de Peerenggaard. Hieronder geven we een overzicht van de verschillende ideeën, aandachtspunten en zorgen die naar voren kwamen. We hebben ze in de volgende thema's onderverdeeld:

- Groen
- Verkeer
- Voorzieningen
- Dorpsactiviteiten
- Wonen
- Bodem en water

Groen in het dorpshart is waardevol

De inwoners van 's-Gravendeel hechten waarde aan het groene karakter van hun dorp. Het groen van de Peerengaard met de bomen en de dieren die hier grazen wordt door sommigen gezien als kwaliteit. Volgens hen draagt dit bij aan het dorpse karakter. Zij zien dan ook graag dat dit gewaarborgd wordt, door de beplanting zo veel mogelijk te behouden of zo nodig te verplaatsen. Daarnaast willen aanwezigen graag dat de trapsgewijze opbouw van de dijken zichtbaar blijft als onderdeel van het historische karakter.

In de Havenstraat willen de omwonenden graag voetgangers en fietsers centraal stellen. Hier is de wens om een ontmoetingsplek te creëren met een parkachtige omgeving en water. Er klonken veel suggesties voor de inrichting, zoals bankjes, speelruimte voor kinderen, sporttoestellen (voor volwassenen), een jeu-de-boules baan, prullenbakken en damborden op tafels. Sommige omwonenden van de Havenstraat maken zich wel zorgen om de overlast die hierdoor mogelijk kan ontstaan.

In de Havenstraat zie ik graag water in een parkachtige omgeving

Ik ben bang dat de kwaliteit van de boomgaard verloren gaat. Te klein om te ontwikkelen als je natuur wil behouden

Verkeer: aandacht voor langzaam (recreatief) verkeer, vervoer over water en parkeren

Om ruimte te maken voor de ontwikkelingen in de Havenstraat, werd aangekaart dat het verkeer omgeleid moet worden. Aanwezigen maken zich zorgen om het vrachtverkeer dat nu door de straat rijdt. Dit kan voor onveilige situaties zorgen. Volgens aanwezigen moet langzaam verkeer in de Havenstraat prioriteit krijgen. Ook werd de rotonde aan het einde van de Havenstraat meermaals benoemd als aandachtspunt. Er werden suggesties gedaan om de rotonde te herstructureren of er winkels omheen te vestigen.

Een opstappunt voor de watertaxi, waterbus of een pontje voor een sterkere verbinding met Dordrecht en Rotterdam sprak aanwezigen zeer aan. Zo wordt 's-Gravendeel beter verbonden met de (recreatieve) routes die hier zijn en kunnen inwoners hier beter gebruik van maken. De beroepsbinnenvaart is een aandachtspunt. Op het moment hebben zij er ligplaatsen bij het Havenhoofd en deze worden graag behouden.

Aanwezigen op de bijeenkomst spraken de wens uit voor een betere fietsroute langs het water. Wel is het dan van belang dat de verbinding met het bestaande fietspad wordt verbeterd. Daarbij zien inwoners dit pad het liefst bovenop de dijk, met uitzicht over het water.

Ter aanvulling op de ambities vroegen de aanwezigen om rekening te houden met de parkeergelegenheid in het dorp. Velen zijn tevreden met de huidige situatie en hopen dat met de komst van voorzieningen en woningen de parkeerdruk niet hoger wordt.

Er is veel behoefte aan voorzieningen

Aanwezigen waren zeer enthousiast over een café met terras of een goed restaurant aan het water bij het Havenhoofd. Een suggestie werd gedaan voor een paviljoen in de Havenstraat. Ook zien de inwoners graag meer winkels verspreid over het gehele dorpshart.

Er is veel fietsverkeer in het weekend. Ik zie graag een mogelijkheid voor koffie-ijs-broodje en sanitaire stop!

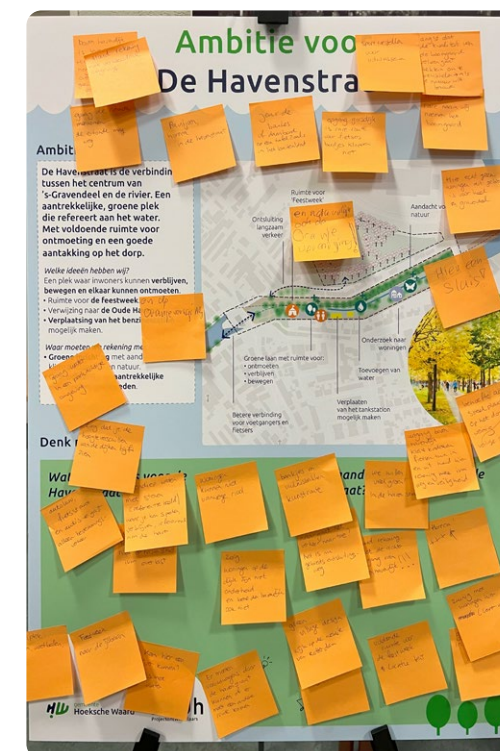
Dorpsactiviteiten moeten door kunnen gaan

Voor de inwoners van 's-Gravendeel is de Feestweek van groot belang. Wel zijn de meningen verdeeld of dit in het vervolg ook plaats moet vinden in de Havenstraat of dat een andere locatie ook mogelijk is. Bijvoorbeeld een sportlocatie buiten het dorp. Ook de Oranjevereniging organiseert veel voor het dorp en houdt graag ruimte in de Havenstraat voor hun activiteiten.

Tijdens de bijeenkomst werd er ook aandacht gevraagd voor deze activiteiten als de bouw van start gaat.

Woningen verspreiden over het plangebied

Het toevoegen van woningen is geen knelpunt voor veel inwoners. In het algemeen begrijpen aanwezigen dat extra woningen nodig zijn gezien de vraag. Bovendien kan de toename van inwoners bijdragen aan de levendigheid van het dorp. De voorkeur gaat uit naar kleinschalige, betaalbare woningen die passen in de omgeving. De aanwezigen zien daarbij liever koopwoningen dan huurwoningen. De exacte plek en inpassing van de woningen vraagt wel aandacht. Maar de meningen zijn verdeeld over waar de woningen het beste kunnen worden gerealiseerd.

Volgens aanwezigen heeft bij de Peerengaard voornamelijk het behoud van het groene karakter prioriteit. Hun voorstel is dan ook om op deze locatie in te zetten op kleinschalige woningen omringd door groen. Daarbij is het belangrijk dat dit groen voor iedereen toegankelijk is, zodat het een ontmoetingsplek kan worden. Omwonenden van de Peerengaard hebben vragen over mogelijke overlast, het uitzicht vanuit hun huis en schaduw in de tuin, als gevolg van de nieuwe woningen. De kwaliteit van het plan is hierbij bepalend.

Op de mogelijkheid voor woningen aan de Havenstraat werd niet enthousiast gereageerd. De suggestie werd gedaan om te onderzoeken of het toevoegen van woningen op de Gorsdijk mogelijk is.

Houd in de plannen rekening met de bodem en het water

Tijdens de avond werden er zorgen gedeeld over de risico's van het bouwen van woningen in de Peerengaard en aan het Havenhoofd. De Peerengaard kent namelijk drassige grond, waarvan de aanwezigen zich afvroegen of deze wel geschikt is om op te bouwen. Het Havenhoofd ligt buitendijks en daardoor is er een kans op overstromingen. Ook wezen aanwezigen locaties aan waar de riolering of gasleidingen lopen die mogelijk voor problemen kunnen zorgen. Tot slot zijn er vanuit omwonenden van de Peerengaard ook zorgen om mogelijke schade aan de bestaande woningen als gevolg van de werkzaamheden. Deze woningen zijn niet onderheid en daardoor gevoelig voor trillingen.

Al met al vond er een bruisende bijeenkomst plaats in Ons Centrum. Er klonken veel positieve geluiden met hier en daar een kritische noot. We benutten de (creatieve) input van de aanwezigen in de planuitvoering en koppelen de uitkomsten hiervan terug bij de volgende bijeenkomst.

We staan open voor ontwikkeling van het dorp om de leefbaarheid te verhogen. Niet alleen voor de huidige populatie maar ook voor jongeren

Online vragenlijst

Wanneer?

8 tot 26 februari 2024

Waar?

via projectpagina Dorp aan het Water

Aantal reacties?

21 deelnemers

Online meedenken via een vragenlijst

Na de eerste bijeenkomst op 7 februari 2024 werd de online vragenlijst gepubliceerd op de projectpagina van Dorp aan het Water. Inwoners, ondernemers en organisaties van 's-Gravendeel konden zo meedenken over de plannen voor de Havenstraat, de Peerengaard en het Havenhoofd. We zetten dit middel in om de belanghebbenden die niet bij de bijeenkomst waren te bereiken. Ook konden de deelnemers van de eerste bijeenkomst hiermee nog later hun inbreng leveren.

De reacties op Dorp aan het Water zijn over het algemeen positief. Voornamelijk het versterken van de verbinding tussen het dorp en het water vallen goed in de smaak. Ook de ambitie om voorzieningen en groen toe te voegen, worden positief ontvangen. Wel werden er zorgen geuit over het behoud van het dorpse karakter en de Peerengaard. Vanuit de inwoners is er gedurende het proces behoefte aan transparantie. Hieronder en op de volgende pagina's vindt u een overzicht van de antwoorden op de vragen.

Welke ontwikkelingen van het project Dorp aan het Water zijn voor u het meest waardevol? (maximaal 3 keuzes)

Meer groen

13

Wandelpaden

11

Natuurlijke verbinding tussen water en centrum

9

Horeca

9

Fietspaden

5

Een betere plek voor de Feestweek

5

Winkels

4

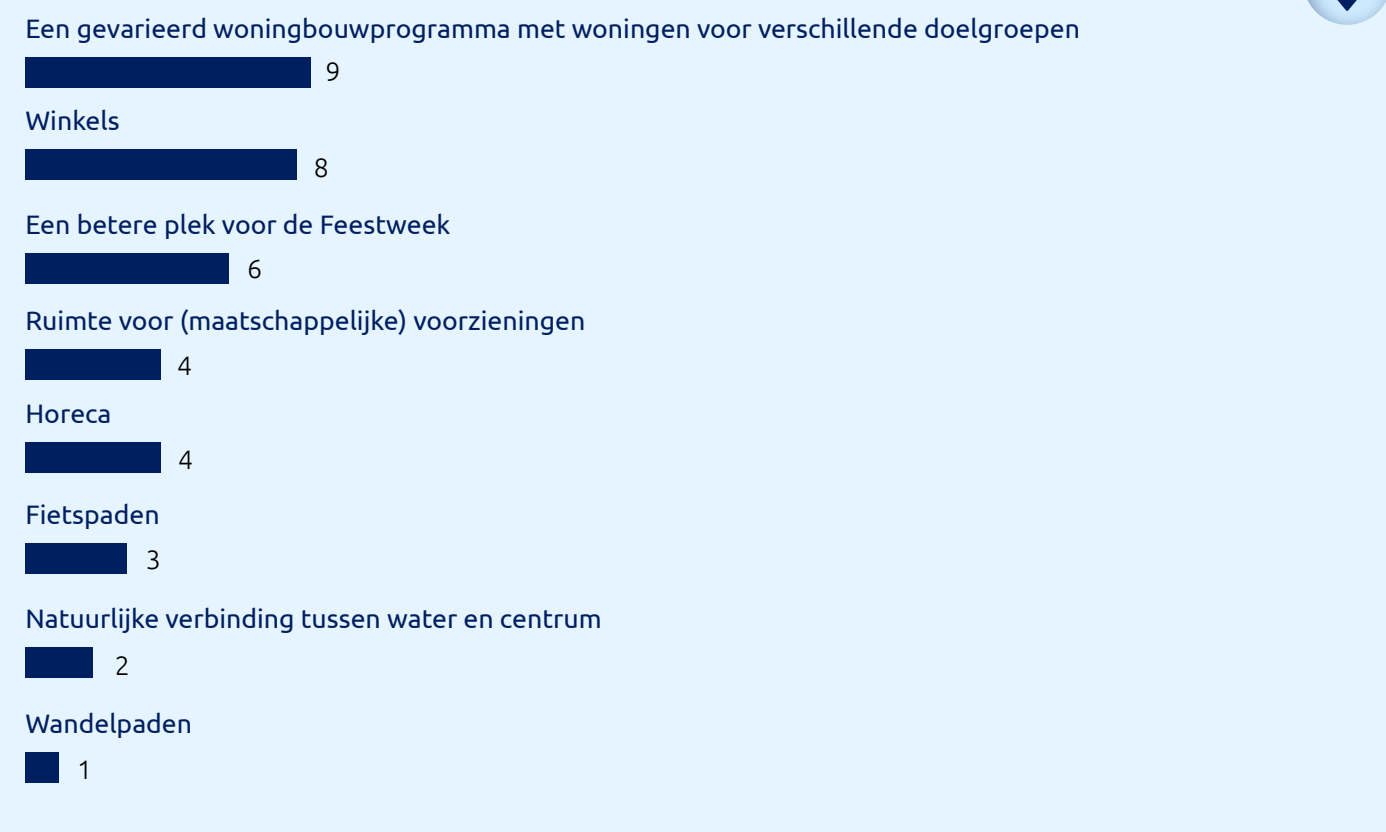
Een gevarieerd woningbouwprogramma met woningen voor verschillende doelgroepen

1

Ruimte voor voorzieningen

1

Welke ontwikkelingen van het project Dorp aan het Water zijn voor u het minst waardevol? (maximaal 3 keuzes)

De Feestweek blijft, wat zou volgens u de beste plek voor deze Feestweek zijn?

Welke (maatschappelijke) voorzieningen zou u graag in 's-Gravendeel willen hebben? Waar heeft u behoefte aan?

Wat zou u graag terug willen zien in de 3 deelgebieden wat in eerdere vragen niet aan de orde is gekomen?

Het Havenhoofd wordt gezien als een geschikte locatie voor een mix van woningen en voorzieningen, zoals winkels en horecagelegenheden met een buitenterras om van het uitzicht te genieten. Ook is er behoefte aan een multifunctionele ruimte voor activiteiten, zoals feesten en bioscoopavonden. Op deze locatie zien inwoners graag een sterke verbinding met het water. Er is een grote wens voor een waterbusverbinding met toegankelijke fiets- en wandelpaden.

De Havenstraat is momenteel onveilig door het bestemmingsverkeer van de haven. Mensen zien graag dat hier meer groen komt met bomen en bankjes om ontmoeting te stimuleren. Hiervoor moet het tankstation verplaatst worden.

Over de Feestweek, die momenteel deels in de Havenstraat plaatsvindt, zijn de meningen verdeeld. Toch is het voornaamste geluid dat de kinderactiviteiten en het ontbijt in de Havenstraat moeten blijven plaatsvinden. De feesttent en andere activiteiten, die voor veel geluid en drukte zorgen, zien mensen liever op de sportvelden, het industrieterrein of bovenop de Kiltunnel.

De Peerengaard houden de inwoners het liefst zo groen mogelijk. Ook zijn de direct omwonenden bezorgd dat er niet genoeg ruimte tussen hun tuin en de nieuwe bebouwing komt. Er was een voorstel om struiken als bufferzone te plaatsen. Ook zijn er zorgen dat de werkzaamheden voor schade aan de bestaande woningen gaat zorgen.

Wat moet er zeker komen?

groen

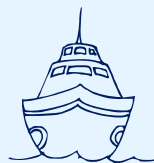

dorpshuis

horeca met terras

Wat zijn aandachtspunten?

ligplaats binnenvaartschepen
behouden

afstand van bestaande
bebouwing

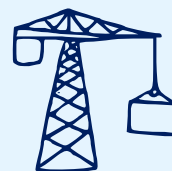
Wat moet er weg?

tankstation uit
dorpshart

bestemmingsverkeer
haven uit dorpshart

industrie

Heeft u suggesties, aandachtspunten of vragen over de typen woningen die we voor verschillende doelgroepen in dit gebied willen bouwen?

De respondenten zien graag een **mix** van woningen, met een focus op **jongeren** en **ouderen**. Ze zouden graag meer **starters** en **alleenverdieners** in het dorp willen zien. Voor ouderen willen de inwoners meer **seniorenwoningen** en een **woon-zorgcomplex** zoals in Puttershoek.

Heeft u nog een algemene vraag, suggestie of een behoefte met betrekking tot het 'Ambitiedocument Dorp aan het Water 's-Gravendeel'?

Voor sommige respondenten kan het project niet snel genoeg uitgevoerd worden! Er is behoefte aan **levendigheid** in het dorp. Wel is er gedurende het proces behoefte aan **transparantie**.

Een respondent kwam met de suggestie om de **beroepsvaart** te verplaatsen. In ruil hiervoor is het voorstel een **steiger voor de pleziervaart**. Dit zou het toerisme in het dorp ten goede kunnen komen.

Ook vroeg iemand zich af wat er gaat gebeuren met de **bomen** in de Peerengaard. Daarbij werd de wens uitgesproken om **groen** tussen de woningen en de Peerengaard te behouden.

Er werd gevraagd wat precies bedoeld wordt met '**bijzondere woonvormen**'.

Iemand opperde dat het **verplaatsen van de Feestweek** naar de sportvelden vervuiling van het wateroppervlak kan voorkomen.

Verschuiving deelgebieden

Deel van de ambities van het Havenhoofd worden verschoven naar de nieuwe locatie: de Bierbrouwerij

Voor het deelgebied Havenhoofd waren wonen, horeca, maatschappelijke voorzieningen en recreatie opgesteld als ambities. Uit het haalbaarheidsonderzoek bleek echter dat bouwen in het buitendijkse gebied technisch en financieel niet haalbaar is. Dit betekende een belangrijke koerswijziging in de planvorming.

Om ruimte te bieden aan de oorspronkelijke ambities is een nieuw deelgebied toegevoegd:

de Bierbrouwerij, direct gelegen aan de Havenstraat en naast het Havenhoofd. Deze locatie ligt binnen de dijk en biedt de benodigde ontwikkelmogelijkheden.

In het vervolgproces is er daardoor meer focus ontstaan op:

- de invulling van de Bierbrouwerij
- de nieuwe inrichting van het Havenhoofd

Oorspronkelijke indeling deelgebieden

Nieuwe indeling deelgebieden

Inloopbijeenkomst

Uitgenodigd

alle inwoners van 's-Gravendeel

Waar?

Ons Centrum in 's-Gravendeel

Aanwezigen

circa 150 mensen

Een drukbezochte avond

Op maandagavond 31 maart 2025 was de inloopbijeenkomst over de schetsplannen voor het gebied rond de oude haven van 's-Gravendeel goed bezocht. Zo'n 160 mensen kwamen langs! De aanwezigen waren heel divers: omwonenden, ondernemers en ook mensen die niet direct aan het plangebied wonen, maar elders in het dorp. De avond begon met een gezamenlijke presentatie. We vertelden wat er tot nu toe is opgehaald aan ideeën en reacties, hoe het verder gaat en we lieten het eerste schetsontwerp zien. Na de presentatie konden mensen bij panelen met elkaar en het planteam in gesprek gaan. Hier stelden ze vragen, deden ze suggesties of gaven ze hun zorgen aan. Het gebied is verdeeld in 4 delen: het Havenhoofd, de Peerengaard, de Havenstraat en de Bierbrouwerij. We hebben veel gehoord over elk deel, en daar vertellen we hieronder meer over.

Positieve reacties met een aantal duidelijke aantekeningen

Veel mensen zijn blij dat er iets gaat gebeuren in het gebied. Ze vinden het goed dat er meer groen komt en ruimte om te wandelen en te spelen. Het idee om het gebied parkachtig in te richten, wordt positief ontvangen.

Wel is er behoefte aan een duidelijk plan voor de jeugd. Jongeren hebben nu weinig plekken om samen te komen in 's-Gravendeel. Ze komen nu vooral samen in de buurt van de haven. Sommige aanwezigen maken zich zorgen dat de jongeren met het nieuwe plan in de Havenstraat zullen hangen.

Er is ook onzekerheid over de Feestweek: inwoners vragen zich af waar deze in de toekomst gehouden kan worden. Zij hopen dat de Feestweek in het dorp een plek kan krijgen. Tegelijkertijd zijn er ook omwonenden die graag de feesttent buiten het dorp zien vanwege geluidsoverlast.

Een ander besproken punt is de bouwhoogte. Vooral bij de Bierbrouwerij vragen direct omwonenden aandacht voor de hoogte van de nieuwe gebouwen.

De verschillende plannen voor de Havenstraat en de Bierbrouwerij zorgen al met al voor gemengde reacties, maar de schetsen worden over het algemeen goed ontvangen. De meeste mensen zien in de plannen een kans om het gebied aantrekkelijker en levendiger te maken.

Het Havenhoofd - vooral nieuwsgierigheid

Over het Havenhoofd waren mensen vooral nieuwsgierig. Wat komt er precies, en wanneer begint het? Omdat dit deel nog niet zo ver is uitgewerkt, was er tijdens de bijeenkomst niet veel aandacht voor. Toch kwamen er al wat ideeën. Maak er een groene plek van met mooi uitzicht en zorg ervoor dat parkeren niet te veel opvalt door er groen omheen te maken. Sommige mensen vonden het een goede plek voor de Feestweek. Anderen willen graag dat er weer een echt haventje voor pleziervaart met boothelling komt.

De Peerenggaard – positieve reacties

Over de Peerenggaard waren de reacties over het algemeen positief. Vooral de groene sfeer en de dorpsse uitstraling vallen in de smaak. Mensen vinden het een leuk plan en zijn nieuwsgierig naar de woningen en gebouwen die er komen. Ze willen vooral weten hoe hoog die zullen zijn. Omwonenden hopen dat hun privacy in de tuin behouden blijft.

Gelukkig geen verkeer door de wijk

Wat betreft de verkeersontsluiting waren de reacties positief. Mensen zijn blij dat het verkeer niet door de woonwijk hoeft, maar via de Maasdamseweg kan rijden. Toch zijn er zorgen over de verkeersveiligheid. Inwoners vragen zich bijvoorbeeld af of zwaar verkeer straks nog via de Havenstraat zal rijden. Er werd meerdere keren gepleit voor het eerder omleiden van dit verkeer.

Verdeeldheid over parkeren

Parkeren was een veelbesproken onderwerp. Sommige inwoners stelden voor om het gebied van de Peerenggaard autovrij te maken. Anderen maakten zich zorgen over een tekort aan parkeerplekken. Met name aan de Gorsdijk willen omwonenden de bestaande parkeerplekken behouden. Daarnaast werd het belang benoemd van goede bereikbaarheid van de nieuwe woningen aan de Gorsdijk.

Zorgen over overlast en schade

Er was ook bezorgdheid over wateroverlast en schade aan woningen, vooral omdat veel huizen in de buurt – zoals aan de Gorsdijk – niet onderheid zijn. Eén bewoner zei dat er in de zomer al vocht via de muur het huis binnendringt. Wat gebeurt er dan als er straks meer water achter het huis komt? Ook zijn er zorgen dat de trillingen van de werkzaamheden voor schade zullen zorgen bij de omringende huizen. Er werd opgemerkt dat de riolering binnenkort wordt aangepakt. Er werd voorgesteld om de nieuwe woningen tegelijk met de rioleringswerkzaamheden te bouwen. Zo is de overlast beperkt.

De Havenstraat en Bierbrouwerij: veel ideeën en wat zorgen

Bij het plandeel voor de Havenstraat en de Bierbrouwerij hadden mensen veel te zeggen. Het groen in de plannen viel goed in de smaak. Veel mensen vonden het mooi dat de Havenstraat parkachtig wordt. Vooral de inspiratiebeelden met veel verschillende soorten bloemen vielen in de smaak. Ook zien mensen graag speel- en sporttoestellen. Er werd zelfs het idee geopperd om een podium te maken voor de Feestweek. Wel zijn sommigen bang dat jongeren straks gaan hangen in het park. Tegelijkertijd werd opgeroepen om dan juist iets voor de jeugd te maken op een slimme locatie, zodat zij een eigen plek hebben en niet hoeven te 'hangen' in het park. Door deze plek halverwege de Havenstraat te plaatsen en robuust te ontwerpen, voorkom je juist de overlast bij omwonenden. Toch overheerst het positieve gevoel: het wordt een fijne plek om te wandelen, spelen en zitten.

De Bierbrouwerij is een gevonden parel

Dat de oude Bierbrouwerij in het plan is opgenomen, vinden mensen leuk. Sommigen kenden het gebouw al, anderen ontdekten het voor het eerst. Bijna iedereen vindt het een mooi en bijzonder gebouw, dat goed past bij de sfeer van het gebied. Geef deze een prominente plek in het plan. Veel mensen hopen dat de Bierbrouwerij een publieke functie krijgt. Er werd bijvoorbeeld voorgesteld om de brouwerij nieuw leven in te blazen en daar bier te gaan tappen op een terras aan het park!

Toch zijn er ook zorgen. In één van de ontwerpen zou een deel van de brouwerij worden gesloopt. Dat vinden mensen zonde, zeker als je het als erfgoed wilt behouden en opknappen.

Alles is positief!
Goed plan!

Maak een
'jeugdhonk voor
ouderen' bij de
Bierbrouwerij

Waar komt de
Feestweek?

Maar een deel van de
Bierbrouwerij slopen
is hetzelfde als een
kerk slopen en alleen de
toren laten staan.

Inloopbijeenkomst

Uitgenodigd

alle inwoners van
's-Gravendeel

Waar?

Ons Centrum in
's-Gravendeel

Aanwezigen

circa 200 mensen

Let op de hoogte en houd de verbinding met het water

Model Havenpark kreeg positieve reacties, omdat het park een sterke verbinding met het water heeft. Wel leverde de hoogte belangrijke aandachtspunten op. Vooral omwonenden zijn bang dat ze hiermee privacy, zon en uitzicht verliezen. Ook vinden sommige dorpbewoners dat meer dan 6 bouwlagen niet bij het dorps karakter past. Maar er waren ook een aantal mensen die de hogere gebouwen juist mooi vinden, en er willen wonen vanwege het uitzicht.

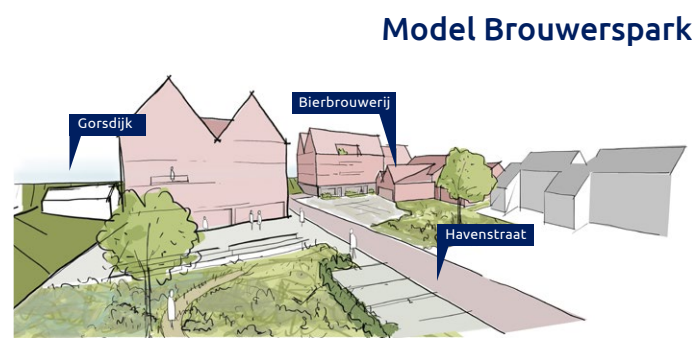
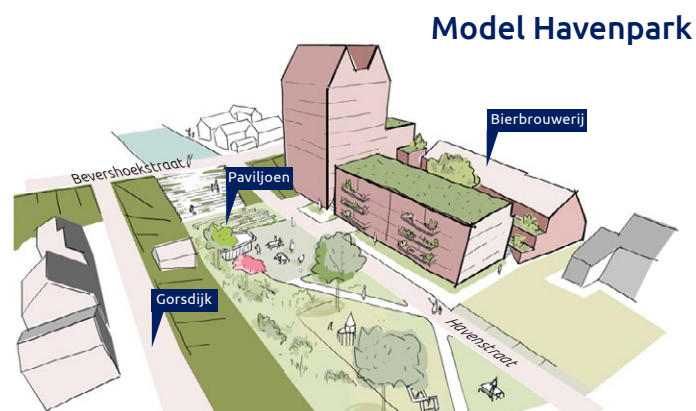
Model Brouwerspark vonden mensen mooi omdat hierbij de Bierbrouwerij zichtbaar is. Wel vonden zij het zonde dat het water niet sterk verbonden is met het park.

De oplossing? Volgens een aantal bezoekers kun je beter hoger bouwen bij de Peerengaard, en juist het open en wijde gevoel bij de Havenstraat en het Havenhoofd bewaren. Er waren ook mensen die dit geen goede oplossing vonden.

Breng het historische havengevoel terug

Mensen hadden ook veel creatieve ideeën om het havengevoel terug te brengen. Zo stelde iemand voor om een oud schip als speelschip in het park te zetten. Toch waren de meeste mensen niet heel enthousiast over de variant met het speelschip. Een terras of paviljoen op deze plek heeft meer de voorkeur.

Een ander bedacht dat je oude biervaten als zitjes kunt gebruiken. De sfeer van de nieuwe gebouwen mag best een knipoog naar vroeger hebben: rode bakstenen, sierlijke details, balkonnetjes, misschien zelfs teksten op de muur. Liever niet te strak of modern, maar juist warm en karaktervol – net als de brouwerij zelf.

Op dinsdag 8 oktober was de derde inloopbijeenkomst in Ons Centrum in 's-Gravendeel over het project Dorp aan het Water. De opkomst was groot. Inwoners van alle leeftijden kwamen langs, waaronder opvallend veel jonge mensen die interesse hebben in een woning. Tijdens de avond gingen bezoekers met elkaar en het projectteam in gesprek over de plannen. Er werden veel ideeën gedeeld, maar ook waardevolle aandachtspunten meegegeven. Het plan bestaat uit 4 deelgebieden: de Havenstraat, de Bierbrouwerij, de Peerengaard en de Bevershoek (inclusief het Havenhoofd).

Positief over het plan met aandacht voor betaalbaarheid

De meeste bewoners zijn enthousiast over de vernieuwing van het gebied. Ze zien het als een kans om het dorp te versterken en aantrekkelijker te maken met meer groen en nieuwe woningen. Bewoners vinden de woningtoren aan de Havenstraat wel hoog, maar zien ook de voordelen: door deze ontwikkeling komt er een park aan de Havenstraat, worden extra woningen toegevoegd en krijgt het dorp een sterkere uitstraling.

Tegelijkertijd vragen bewoners aandacht voor parkeren en verkeer, zodat het gebied goed bereikbaar en leefbaar blijft.

Betaalbaarheid kwam vaak terug: inwoners hopen dat er woningen komen voor verschillende doelgroepen — jong en oud, gezinnen én alleenstaanden — en gaven aan dat ze hier graag zelf een woning zouden willen kopen of huren. Oudere dorpsbewoners vertelden dat ze graag een passende woning in het plan hopen te vinden om in het dorp te kunnen blijven wonen, liefst met uitzicht over het water.

De Bierbrouwerij

Historisch gebouw met functie voor het dorp

De oude Bierbrouwerij wekt veel interesse. Mensen vinden het bijzonder dat dit historische gebouw een plek krijgt in het plan. Er is veel waardering voor het idee om het pand een nieuwe functie te geven, bijvoorbeeld als dorps huis of ontmoetingsplek zoals kleinschalige horeca. Zo'n voorziening missen mensen nu in 's-Gravendeel.

Hoogte en dorps karakter

De hoogte van het gebouw was een veelbesproken onderwerp. 9 bouwlagen wordt door veel bezoekers als erg hoog ervaren, ze vragen zich af of het past bij het dorps karakter. Een kleiner volume past volgens hen beter.

Privacy en lichtinval

Er werd ook aandacht gevraagd voor privacy en lichtinval bij omwonenden. Sommige bezoekers stelden voor om ramen in het nieuwe gebouw onder een lichte hoek te plaatsen, zodat omliggende tuinen buiten het zicht vallen. De trap naar het verhoogde hofje roept gemengde reacties op: het idee is interessant, maar bewoners hopen dat dit niet een hangplek naast hun woning wordt.

De Havenstraat

Gezellige, parkachtige straat

Over de Havenstraat werd enthousiast gesproken. Bewoners zien het voor zich als een gezellige, parkachtige straat waar het prettig wandelen en verblijven is. De getoonde sfeerbeelden vielen in de smaak: een groene en ruimtelijke omgeving met subtiele hoogteverschillen, mogelijkheden om te spelen, kleinschalige horeca en ruimte om te wandelen.

Horeca als aanvulling

Veel bewoners vinden horeca een mooie toevoeging voor dit gebied. Het zorgt voor levendigheid en maakt de Havenstraat aantrekkelijker. Het idee voor een paviljoen in het park sluit hier goed bij aan. Tegelijkertijd vragen bewoners aandacht voor een goede invulling, zodat de horeca ook op langere termijn kans van slagen heeft en geen overlast veroorzaakt.

Verkeer en parkeren

Veel bewoners vragen aandacht voor voldoende parkeerruimte en een goede verkeersafwikkeling in en rond de Havenstraat. Ze verwachten dat de druk op het parkeren en verkeer zal toenemen door de komst van nieuwe woningen en meer bewoners in het dorp. Met name aan de Beneden Gorsdijk wordt nu al een tekort aan parkeerplaatsen ervaren.

Ook in de omliggende straten, zoals de Renooishoekstraat, is het parkeren vaak krap en soms onoverzichtelijk. Auto's staan daar regelmatig buiten de vakken, en bewoners wijken dan uit naar de Havenstraat, waar doorgaans iets meer ruimte is. Omdat in het nieuwe plan mogelijk minder parkeerplaatsen aan de Havenstraat beschikbaar komen, maken bewoners

zich zorgen over waar zij straks nog kunnen parkeren. Daarnaast vragen zij zich af of de nieuwe parkeervakken aan de Havenstraat bedoeld zijn voor omwonenden of voor iedereen. De vrees bestaat dat het aantal plekken snel te weinig zal blijken, vooral tijdens drukke momenten in het weekend, bijvoorbeeld bij een feestje in café 't Dijkie.

Tijdens de bijeenkomst werden verschillende ideeën en suggesties gedeeld. Zo werd voorgesteld om duidelijkere bebording te plaatsen, zodat vrachtverkeer beter wordt omgeleid. Ook kwam hiervoor het idee om in navigatiesystemen zoals Google Maps de route om het dorp te laten lopen.

Voor het verbeteren van de parkeersituatie werden opties genoemd als het behouden van de bestaande parkeerkoffer, het realiseren van extra parkeerplekken bij de zandhandel of op de rotonde, en zelfs het aanleggen van een ondergrondse parkeergarage. Bewoners benadrukten dat er voldoende parkeerruimte moet zijn, maar wel op een manier die het groene karakter van de straat behoudt.

Feestweek en markt

De Feestweek is voor veel inwoners een belangrijk en geliefd onderdeel van het dorpsleven. Iedereen vindt het belangrijk dat dit dorpsfeest een plek houdt binnen 's-Gravendeel, omdat het samenbrengt en zorgt voor levendigheid in het dorp.

Tegelijkertijd maken bewoners zich zorgen over de bereikbaarheid van woningen tijdens het evenement, omdat de rijweg mogelijk wordt afgesloten. Ook de looproutes, parkeergelegenheid en fietsenstallingen vragen volgens hen aandacht om het feest naast het wonen goed te laten verlopen.

Geef de bierbrouwerij een functie voor het dorp, zoals een dorpshuis. Die hebben we nu niet in het dorp.

Over de locatie van de feesttent, het podium en het bijbehorend evenemententerrein van de Feestweek lopen de meningen uiteen. Sommigen vinden het beter om het evenement naar een plek buiten de dorpskern te verplaatsen, terwijl anderen het juist in het centrum willen behouden.

Voor de jaarmarkt geldt dat de meeste bewoners deze graag in het hart van het dorp willen houden. Sommigen vragen zich af of dat straks nog goed past binnen de vernieuwde Havenstraat, maar de algemene indruk is duidelijk: de markt hoort bij het dorpscentrum en draagt bij aan de herkenbare sfeer van 's-Gravendeel.

De Bevershoek

Behoud van groen en rust

De Bevershoek is een kleine, groene plek met grote betekenis voor het dorp. Bewoners komen er graag om te wandelen, een boek te lezen of even aan het water te zitten.

Veel bezoekers vinden het daarom zonde dat deze plek mogelijk verandert in een parkeerterrein. Ze hopen dat het parkje behouden blijft en juist wordt verbonden met de groene structuur van de Havenstraat.

Groene verbinding met het water

Om de rust en het karakter van de Bevershoek te behouden, stelden bewoners verschillende ideeën voor. Zo werd genoemd om de parkeerplaatsen te verplaatsen naar de overzijde van het haventje, bij het industrieterrein. Op die manier blijft de Bevershoek zelf groen en beleefbaar.

Daarnaast is er enthousiasme voor het idee van een kleine aanlegsteiger, waar bezoekers per boot kunnen aanmeren. Dat zou de lokale horeca versterken en het dorp beter verbinden met het water. Ook werd opnieuw het idee van een halte van de waterbus genoemd, dat goed aansluit bij deze ambitie voor een toegankelijk en waterrijk dorp.

Waarom die parkeerplaatsen op de Bevershoek? Het is toch Dorp aan het water?

Ik hoop dat ik in een van de nieuwe gebouwen kan gaan wonen. Ik wil graag oud worden in het dorp.

De Peerengaard

Dorps en groen wonen

De plannen voor de Peerengaard worden over het algemeen positief ontvangen. Bezoekers vinden de sfeer dorps en groen, en er zijn verschillende mensen die zich kunnen voorstellen hier te willen wonen.

Zorgvuldige uitvoering

Omwonenden vragen aandacht voor een zorgvuldige uitvoering van het project. De bestaande woningen in dit gebied zijn oud en vaak niet onderheid. Daarom moeten werkzaamheden zoals trillingen, ontgravingen en grondwateronttrekkingen goed worden afgestemd. Direct omwonenden willen daarnaast graag duidelijkheid over hoe eventuele schade wordt vastgesteld en vergoed.

Ecologie en omgeving

Daarnaast is er aandacht gevraagd voor het behoud van zonlicht. Enkele bezoekers wezen er ook op dat in het gebied bijzondere dieren leven, en hopen dat de ecologie nadrukkelijker wordt meegenomen in de verdere planuitwerking.

Ik vind de ontwikkeling in de Peerengaard zonde van mijn uitzicht.

Snel aan de slag!

Welk idee heeft u voor de nieuwe straatnamen in de Peerengaard?

Bewoners kwamen met verschillende ideeën zoals:

Fruit	Perensoorten
» Vijgenboomlaan	» Conferencehof
» Peertjespad	» Suikerpeerstraat
» Knorretjesbrug	
» Verkerkjessteeg	Muziek(instrumenten)
Hop & akker	
» Tarwepad	
» Akkerzoom	
» Gistlaan	

Hoe maken we het spelen in de Havenstraat nog leuker?

Bewoners kwamen met verschillende ideeën zoals:

- » een jongerenontmoetingspunt (JOP)
- » oude vaten hergebruiken als speeltoestellen
- » houten speeltoestellen die passen bij de groene uitstraling
- » ruimte voor verschillende sporten

 gemeente
Hoeksche Waard

BAUh
Projectontwikkelaars

november 2025